

HRABOVSKÝ ZPRAVODAJ

www.hrabova.cz
obec@hrabova.cz

PF
2015

prosinec 2014

Vážení a milí spoluobčané,

končí rok 2014, rok, kdy jsme si připomněli 670 let od první písemné zmínky o Hrabové a také rok, kdy jsme si připomněli 25. výročí sametové revoluce. Ano je to již 25 let, kdy byla poprvé, na jednání Občanského fóra v Hrabové, vznesena myšlenka samostatné Hrabové. Dost historie. Máme přede dveřmi ty nejkrásnější svátky v roce. K tomuto období neodmyslitelně patří i hodnocení, bilancování.

Hrabová je, a prokázala to i v tomto roce, obcí žijící komunitním životem. Důkazem jsou příspěvky spolků organizací a školy, které i v tomto zpravodaji hodnotí svoje aktivity. Potvrzením toho je také umístění v soutěži Vesnice roku Olomouckého kraje. Hrabová získala v tomto roce Modrou stuhu za společenský život v obci. Toto ohodnocení patří spolkům, organizacím a škole a hlavně akčním a obětavým lidem, kteří v nich pracují. Za to všem patří velký dík.

Proto, aby Hrabová i nadále žila spokojeným životem, přispívá také Obec sama. V letošním roce byly vybudovány dva objekty, které zkvalitňují zázemí pro spolkovou a zájmovou činnost. Jedná se o výstavbu zastřešeného posezení nad koupalištěm a novou environmentální učebnu na zahradě mateřské školy.

Rok 2014 byl rokem velkých investic. Realizovaly se komunikace Pod Hojgrovámi a Revitalizace návsi v Hrabové. Víím, že toto pojmenování prostoru před sokolovnou a u hřiště jako „náves“, je z historického pohledu nesmyslné, ale vypsaná dotace zařadila prostory okolo úřadu, obchodu, školky a hospody jako náves a v projektu bylo žádoucí „náves“ uvést.

Rok 2014 byl také rokem volebním. V roce 2010 byl zvolen do zastupitelstva jen jeden nový zastupitel. Ostatních 10 pracovalo již v předchozím zastupitelstvu. Toto zastupitelstvo vykonalo ve volebním období 2010 – 2014 spoustu práce, které si moc vážím a za kterou jim chci touto cestou ještě jednou poděkovat. V podzimních volbách bylo do nového zastupitelstva zvoleno 6 členů původního zastupitelstva a 5 nových. Zdá se, že změna je velká, ale jsem přesvědčen, že se nám podaří navázat na minulé období a Vás hrabovské občany nezklameme.

Blíží se Vánoce a konec roku, proto mi na závěr dovoluťe popřát Vám všem klidné prožití vánočních svátků, rodinnou pohodu, dětem prázdniny se sněhem a všem splněná přání pod stromečkem. Do nového roku Vám přeji rodinné štěstí, pracovní úspěchy a pevné zdraví.

Ing. Jiří Linhart
starosta obce

Vážení spoluobčané,

dovoluťe mi, abych v době bilancování končícího roku 2014 také já krátce zhodnotil uplynulý rok v obecním podniku Lihovar Hrabová s.r.o.

Rok 2014 byl na úseku nerezvýroby ve znamení aktivního nabídkového řízení, přičemž hlavním cílem bylo získat zakázky s větší ziskovostí. Mohu konstatovat, že toto úsilí nezůstalo bez odezvy a dochází k postupnému navázání na trend realizace zakázek s vysokou přidanou hodnotou na zhotovení technologií ČOV a odvodnění mostů, který ustrnul před dvěma lety. Tento fakt souvisí také s uvolněním prostředků ze státního rozpočtu a evropských fondů na investice do dopravní infrastruktury a komunální sféry. Mezi největší zakázky realizované v tomto roce patří zhotovení několika nerezových vrat bioplynových stanic pro firmu Trendex Nova, a.s. (1,4 mil.Kč), nerezové zábradlí pro stavební firmu Navláčil ze Zlína (0,5 mil. Kč) či úprava vodojemu a zhotovení nerezových vrat pro

Šumperskou provozní vodohospodářskou společností, a.s. (0,3 mil. Kč). Vedle toho firma prováděla řadu oprav a zakázek menšího rozsahu pro regionální firmy (např. Adriana – výrobce těstovin s.r.o. - Litovel, Molda CZ, s.r.o. – Zábřeh, Dubická zemědělská, a.s.), obce a fyzické osoby. Firma má zajištěnou zakázkovou náplň pro první polovinu roku 2015, a to zhotovení technologií pro čističky odpadních vod ve dvou obcích na Lipensku v řádu čtyř milionů korun.

V oblasti pěstitelského pálení bylo v aktuální sezóně 2014/2015 přijato ke zpracování na destilát 370 tun ovoce, z toho 260 tun jablek, 70 tun švestek a 40 tun hrušek. Ve srovnání s předešlou sezónou došlo k poklesu v příjmu ovoce o 125 tun. V tomto ohledu za zmínku stojí dva faktory, které výrazně ovlivňují hospodářské výsledky pálenice. Je to úroda ovoce v daném roce a také konkurence na poli pěstitelského pálení. Důsledky působení konkurence lze ze strany firmy ovlivnit pouze kvalitou vypáleného destilátu a inzercí lokálního charakteru s důrazem na tradiční zpracování ovoce. To, že je v boji s konkurencí firma úspěšná dokazuje zvyšující se počet pěstitelů, kteří se po několika sezónách, kdy si nechávali ovoce zpracovat jinde, vrací zpět do Hrabové.

Závěrem mi dovoluji, abych všem zaměstnancům firmy poděkoval za dobře odvedenou práci v uplynulém roce a popřál jim, stejně tak i všem občanům obce, pokojné Vánoce a do roku 2015 hodně zdraví, štěstí a osobní pohody.

Mgr. Ing. Petr Mot'ka
předseda dozorčí rady

Stoletá paměť Hrabovské kroniky .

Období před 100 lety začala popisovat Hrabovská kronika. Bylo to období mnohých změn a následného utrpení. Bude určitě zajímavé, když se na chvíli zadíváme do doby našich předků, doby, která výrazně poznamenala život našich prarodičů a vůbec dění v celé obci.

Řídící učitel Ant.Ptáček byl pověřen zastupitelstvem obce zavést a sepisovat kroniku Hrabové. Tuto funkci převzal s velkou odpovědností. Bylo nutné doplnit kroniku informacemi z minulosti, pro které bylo třeba zajistit studijní materiál. Odvolávky na archivní zdroje jsou uveřejněny v samotné kronice.

Později bylo už možné získávat informace od pamětníků, takže po prusko rakouské válce byly informace kusé, ale identické. Od r.1867 lze tedy vyčíst běh událostí detailněji, až do roku 1911, kdy byla tato kronika pro Hrabovou včetně Vitošova vytvořena.

Výpisy z roku 1911.

Počasi – Rok tento vyznačil se velkým suchem, jakého dávno nebylo. Potok ve vesnici vyschl a Moravu bylo možno přejít na kterémkoliv místě.

Založení Sokola – Z jara byl zde založen spolek „Sokol“. Čtenářsko – pěvecký spolek „Boleslav“ spojil se s „Národní jednotou“ v jeden spolek, což oslaveno postavením sochy Karla Havlíčka v okrasném sádku před školou a zasazením poprsí Komenského nad vchodem do školy. S odhalením pomníku a poprsí byla spojena velká národní slavnost. Bylo provedeno okrskové cvičení při němž poprvé cvičili zdejší Sokoli. Slavnost měla skvělý finanční i mravní výsledek.

Škola – Učitel Alois Janíček o prázdninách se odstěhoval do Janoslavic a Alois Svozil do Bludova. Za ně byli sem přiděleni učitelé Jaromír Jabůrek z Krumpachu a František Žák z Janoslavic. Oba byli horliví Sokoli a zdárně ve zdejším spolku působili.

Výpis z roku 1912.

Místo na sokolovnu – Obecní výbor povolil ve schůzi dne 19.1. záměnu obecního pozemku p.č. 179/2 za stejně velikou část pozemku od statku Aloisie Šafářové č.10 při silnici k Dubicku. Z toho daroval část v délce 30 m při silnici Sokolu, ostatní na zřízení letní tělocvičny pro školu a zároveň jako cvičiště pro Sokola. Za to má Sokol opatřit tělocvičnu plotem, náhradím, tělocvičnu udržovat v pořádku a dovolit žactvu cvičit v zimní tělocvičně.

Výpis z roku 1913.

V lednu provedeny volby do obecního výboru: Starosta – Pavlík Jan, I.radní – Žváček Antonín, II.radní – Merta Petr, člen – Urbášek František, Hrubý Karel, Chlebníček Jan, Žváček Adolf, Drlík Jan, Drlík Karel, Linhart Karel, Urbášek Jan, Pech Hynek.

Povolena trojtřídní škola, vypsáno druhé místo učitele pro Břetislava Indru z Cotkyle. Nebyl pro něho byt a přistěhoval se až po prázdninách r. 1914.

V tomto roce se počalo se stavbou sokolovny. Už volby se daly ve znamení sokolovny. Na jedné straně příznivci stavby, na druhé její nepřátelé. Agitace byla velmi čilá. Jedna strana dala tisknout i letáky a rozhodla je po obci. Příznivci Sokola dostali většinu a proto stavba podporována. V kanceláři obecní po čas zimní konány vzdělávací večírky, ve středu a v neděli otevřena čítárna.

Výpis z roku 1914.

Dne 28/6 byl následník trůnu Ferdinand s chotí Žofíí v Sarajevě zavražděni. Rakousko pořádalo na samých Srbských hranicích voj.manévry. Srbsko, které nevrážilo od okupace Bosny na Rakousko považovalo to za provokaci. Po měsíčním vyšetřování byla Srbsku zaslána nota žádající po Srbsku pokořující zadostiučinění a to s krátkou pouze 2denní lhůtou. No ta zodpověděna nebyla a proto dne 28/7 vypovězena Srbsku válka. Dne 5/8 vyhlášena Rusku válka a postupně se do války dostala téměř celá Evropa.

Prvá mobilizace 25/7 –částečná. V tento den – neděle, pořádána jednoduchá slavnost otevření sokolovny. Zvěst o mobilizaci přišla odpoledne, právě do slavnostní nálady. To se ví, že působila drtivě. Brzy však opanoval názor, že se Srbskem to dlouho trvat nebude, ba že ani k válce nedojde a tak slavnost pokračovala dále.

Hůře však bylo po vyhlášení všeobecné mobilizace dne 31/7, kdy se již vědělo, že vypukne světová válka, Hrabovští branci odcházeli v neděli 2/8. Mobilizace se týkala I.výzvy domobranecké, museli všichni do 42 roků a byl jich velký počet. Poplach byl velký a velmi smutné bylo loučení. Mnohý věděl, že se snad loučí navždy. Výjevy při tom se naskytnuvší nelze ani popsat. Loučení působilo tím tísnivěji, že byly žně v plném proudu. Rukovalo jich 76.

Nastaly všechny trampoty a svízele, které provázejí každou válku. Aby s odchodem branců ve žních se úroda na polích nezkazila, byly zřízeny žňové komise, které měly dbáti všemožným způsobem, aby úroda se nezkazila. Každý byl povinen je poslechnout a při polních pracech pomáhat. Ve větších osadách zřízeny odbočky „Červeného kříže“ k opatrování raněných. Již po 14 dnech celé vlaky je vozily do nemocnic a jiných veřejných budov. K jejich podpoře byly konány po vesnicích sbírky jak peněžní tak i naturální.

I školy měly nařízeno každý měsíc mezi žactvem konat sbírky. V polních pracech mohlo být žactvo používáno dle potřeby, čímž vzdělání velmi trpělo. Bylo jen polodenní vyučování pro nedostatek učitelstva. Na některých školách přestalo se vůbec učit. Také se přibírají k vyučování lidé staří, nezkušení a neschopní.

Lidé docházeli k vlakům s koši potravin, ovoce a jin. a podělovali raněné ve vlacích. Druhým rokem bylo toto vše zakázáno, neboť lidé slyšeli nařikající raněné proklínat strůjce války.

Jeden ročník domobranců za druhým byly k vojskům volány. Časté odvody koňů, rekvizice obilí a dobytka. Aby byly peníze na vedení války, vypisovány byly válečné půjčky, které z počátku se jakž takž upisovaly s velkou nechutí, později však za všemožného nátlaku.

Učitelé měli nařízeno, pořádat přednášky ve prospěch válečných půjček. Podle úspěšnosti byli hodnoceni. Obdobný nátlak hejtmanství i jiných úřadů byl činěn i na Obecní úřady.

Počátkem války byly ve všech osadách při silnicích postaveny hlídky z občanstva o vše se musela starat obec. Po vypovězení války Rusku a Francii bylo Rusko blokováno a mělo málo zlatých peněz, Francie se uvolila zlato dodat. Z Francie bylo vypraveno 100 aut v nichž byli Francouzi převlečení za německé důstojníky, kteří projížděli Bavorskem, Dol. a Hor. Rakousy, přes Moravu a Slezsko a za Bohumínem do Ruska. Projeli až na 2 auta – zjištěn způsob převozu a zajištěno hlídkování. Po prozrazení akce Francouzi převoz zrušili.

Doslov :

Výpisy jsou minimálně upravovány, někdy ve slovosledu, jindy v častém užití infinitivů. Obecné údaje typu – vzniku války byly vypuštěny. Případné detaily, pokud budou k dispozici lze na požádání doplnit.

Za Senior klub Hrabová
zapsal **Milan Tun**

Vážení přátelé a spoluobčané

Rok už se nám zase blíží ke konci a jak je zvykem, přinášíme Vám bilanci aktivit Senior klubu Hrabová, které ani letos nebyly zanedbatelné.

Jak už je běžné, schází se náš klub pravidelně každý druhý čtvrtek v měsíci v „Pekle“ místní Sokolovny. Během schůzek probíráme zajímavá témata a plánujeme nejrůznější aktivity.

Senior klub Hrabová se, mimo svou běžnou činnost, aktivně zapojoval do většiny akcí, které se v obci konaly. Nutno poznamenat, že účast na těchto akcích byla hojná.

Jisté nedostatky našeho klubu však vidíme ve spolupráci s místními občanskými sdruženími. Menší nedostatky máme v hasičském sportu, které se projevují zejména menšími, ale i většími pády při překážkovém běhu. Výborné výsledky zaznamenáváme především v požárním útoku, při hašení – žízň. V myslivosti obdobně fungujeme obvykle až v poslední fázi, tj. ve finální degustaci. Také s Hraběnkami strašit nemůžeme, děti by se bály moc.

Mezi další aktivity našeho klubu seniorů v letošním roce patřila organizace cestopisné přednášky na téma „Island – země ledu a ohně“ nebo Vánočního koncertu. Občerstvení na takovéto akce je zajištěno členkami klubu, které se ve velkém počtu scházejí, aby napekly zákusky a další pochutiny. Nejen přednáška, ale i občerstvení nakonec sklidily velký úspěch a my doufáme, že se tato aktivita bude velmi často opakovat. Snad to pečení naše členky neomrzí a nezbude to nakonec na mě.

V této souvislosti bych velmi rád poděkoval nejen všem členům Senior klubu Hrabová, ale i ostatním, kteří členy nejsou, za maximální pomoc, zejména za pomoc při zajištění občerstvení, dozorech na výstavě nebo u pokladny. Rádi jsme je mezi sebou přivítali a velmi se těšíme na případnou další spolupráci.

Na závěr bych za Senior klub Hrabová popřál Všem „Hrabovákům“ a „Vitošovákům“ hezké svátky, sluníčko ze všech stran a vítr jen tam, kde máte nataženou plachtu. A pokud bude mít kdokoliv z Vás chuť, rádi Vás přivítáme i nadále každý druhý čtvrtek v měsíci na příjemném posezení našeho klubu.

Za Senior klub Hrabová
zapsal **Milan Tun**

Hraběnky o. s.

Rekapitulace činnosti sdružení za rok 2014.

Leden, únor, březen - schůze, schůze, schůze.

Duben – tradiční Slet čarodějnic - byl to mazec, ale vyšlo to skvěle i bez „hrabovského šleho“.

Květen - Mikroregion v Hrabové – společnými silami jsme s ostatními spolky v Hrabové i my přispěly k úspěšnému průběhu.

Červen - soutěž Vesnice roku - jako ostatní spolky v Hrabové i my jsme přidaly něco k dílu, tentokrát to nebyly ruce, nýbrž naše sličné zadnice (kdo tam ten den nebyl, nepochopí), ale i tak to pomohlo a modrá je prostě dobrá.

Říjen – schůze

Listopad – Podzimní strašení - cesta trochu blátivá, ale plná překvapení, které bychom v lese nečekali. Homer a Marge Simpsonovi, bezhlavý rytíř (velký úspěch u dětí), mumie, Spiderman, sličné indiánky (velký úspěch u tatínků), Asterix a Obelix, ... poctili Hrabovou svou návštěvou a prý příště klidně opět dorazí. Dorazil rekordní počet – 82 dětí.

Tak rychle, jak jsem to letos napsala, s takovou rychlostí se to vše událo. Pevně doufám, že i v příštím roce se společně nejen na našich akcích zase shledáme. Děkujeme Vám za přízeň. Taktéž chci poděkovat hrabovským občanům, kteří nám při organizaci našich akcí pomáhají.

Prosinec – Silvestr - tradiční ukončení roku v místní sokolovně pro širokou veřejnost.

Závěrem Vám chci, milí spoluobčané, popřát klidné svátky vánoční a v novém roce pevné zdraví a spokojenost.

Lenka Žižková
předsedkyně o.s.

Myslivecká společnost Skalka

Blíží se konec roku, většina mysliveckých akcí, společných lovů a hodně práce je již za námi, a nastává čas poohlédnout se za tím, co nám letošní rok přinesl.

V uplynulých měsících se členové naší společnosti věnovali tak jako i v minulých letech pořádání různých mysliveckých, společenských a sportovních akcí a chovu a lovu zvěře.

Koncem června proběhla již tradičně členská schůze spojená se střeleckou soutěží „O pohár předsedy Myslivecké společnosti Skalka Dubicko“, která je veřejnou soutěží, kde se mimo samotných členů naší společnosti účastní i mnozí hosté a sportovní střelci. Pohár předsedy myslivecké společnosti získal pro letošní rok člen naší společnosti pan Karel Neumann z Bohuslavic.

Následně proběhlo v polovině července, ve spolupráci s ČMMJ OMS Šumperk, konání lesních zkoušek ohařů v okolí chaty U Josefa.

Začátkem srpna se konal druhý ročník mysliveckého odpoledne v Bohuslavicích spojené s fotbalovým turnajem, které bylo pořádáno společně MS Skalka a Obcí Bohuslavice. I přesto, že se jedná o nově pořádanou akci, zaznamenala velkou účast a kladnou odezvu od všech účastníků, a to i přes značnou nepřízeň počasí.

V následujících měsících se myslivci všech sdružení věnují převážně společným lovům, které jsou v současné době nízkých stavů drobné zvěře spíše společenskou událostí. Koncem listopadu proběhl společný hon naší myslivecké společnosti na úseku v Hrabové. Za účasti loveckých hostů, střelců a honců proběhla společná vycházka, při které střelci i honci předváděli svoje umění. Samozřejmě potom byl slavnostní výřad a zakončení poslední lečí v místní sokolovně. Tímto bych chtěl hlavně honcům, které v letošní roce tvořili převážně hrabovští občané, poděkovat za jejich práci a účast na této akci.

Začátkem října již probíhá příkrmování zvěře, i když zatím samotná zima nezačala, které je ovšem potřebné pro zajištění energetických zásob a správnou funkci trávení u zvěře během následujících měsíců.

Dne 23.1.2015 proběhne schůze honebního společenstva v Bohuslavicích, na kterou jsou všichni členové společenstva zváni, a to jak představiteli samotného společenstva, tak i myslivecké společnosti.

Následně proběhne dne 21.2.2015 již tradiční 20. ročník mysliveckého plesu MS Skalka, který se uskuteční v Dubicku, Tento ples se bude konat za doprovodu hudební skupiny STYL, kde bude bohaté občerstvení včetně zvěřinových specialit, bohatá tombola a jistě dobrá zábava.

Závěrem bych chtěl vzhledem k blížícím se svátkům popřát všem příjemné prožití Vánoc a vše nejlepší v novém roce.

Ing. Pavel Hopjan
předseda MS Skalka

Přání do Nového roku

Při různých aktivitách, jak ve školce, tak i mimo ni (Maminec, zahradní slavnosti) můžeme vidět mnoho maminek i tatínků, kteří v dětství navštěvovali naši mateřskou školku, jak se rádi vrací za námi do školky, zpátky do dětských let. Doufáme a moc si přejeme, aby nám tyto společné aktivity co nejdéle vydržely.

Na konci roku se více než kdy jindy zamýšlíme nad tím, co se všechno v jeho průběhu odehrálo. Především se můžeme těšit z naší nové environmentální učebny a na jaře z krásně vyrostlé trávy, kam si budeme moci chodit opět hrát. V této chvíli jsou vytvořeny ideální podmínky pro co nejčastější pobyt venku na naší zahradě a my se toho chystáme samozřejmě hojně využívat. V rámci „zkrášlování“ zahrady se budeme v příštím roce snažit přetvořit i další části zahrady tak, aby svým přírodním rázem co nejvíce vyhovovala našim dětem. Budeme moc vděční za jakoukoliv nabídnutou pomoc při těchto změnách.

Naše přání do Nového roku je, aby se právě naše zahrada proměnila co nejdřív v útulné a bezpečné místo pro děti, kam si budou moci každý den chodit v klidu hrát.

Kolektiv MŠ Hrabová

Olympijský víceboj

I v letošním školním roce se naše škola zapojila do projektu Českého olympijského výboru SAZKA olympijský víceboj. Po rozpohybování dětí na 1. a 2. stupni základních škol se v letošním školním roce olympijský výbor zaměřil na motivaci dětí k pravidelnému pohybu.

Poctivě plníme předepsané disciplíny – skok do dálky z místa, zkrácené sedy lehy, čapí postoj, hluboký předklon, T – člunkový běh, hod basketbalovým míčem, sprint na 60 m a běh na 500 m. Za 100% plnění disciplín v prvním pololetí k nám vyslal už podruhé Český olympijský výbor Olympijskou hlídku – tentokrát s olympioničkou Miroslavou Knapkovou. Pro děti je to vždy ohromný zážitek. Mají možnost porovnat své výkony v disciplínách olympijského víceboje s výkony olympioniků a položit jim různé zvědavé otázky. Děti s rozzářenými očima sledují sportovní dění a vy se možná díváte na prozatím dětský výkon nějakého budoucího sportovce.

V plnění disciplín Olympijského víceboje budeme pokračovat i v 2. pololetí školního roku a v závěru školního roku děti dostanou sportovní vysvědčení s analýzou jejich fyzických předpokladů k určitému sportu. Pak už jen záleží na aktivitě, chuti, vytrvalosti a sportovních možnostech daného dítěte....a kdo ví, možná bude jednou známý olympionik právě z Hrabové.

Jaroslava Vločka Králová

Světový Den Ekoškol v Hrabové

7. listopadu se každoročně slaví Den Ekoškol. My jsme ho letos zasvětili poznávání společenstva v blízkosti lidských obydlí. Na osmi stanovištích rozmístěných po škole se děti dozvěděly více o rostlinách a živočiších, kteří jsou kolem nás a s námi. Přišly i děti ze školky, které si, stejně jako děti školní, zkusily např. - jak správně nakreslit ptáčka, rozlišit ptačí hlasy, rozeznat domácí zvířata, poznat jedlé a nejedlé plody.

Jak má vypadat ptačí krmítko, jsme si vyzkoušeli odpoledne v družině. A tu pravou ptačí pochoutku – šišku máčenou v loji se semínky, jsme si společně vyrobili na školkové zahradě. Tam za námi přišli i rodiče, aby nám pomohli v plánování naší budoucí přírodní zahrady.

Co nám všem tento den přinesl? Dospělákům zjištění, že výuku mohou režírovat i děti, tentokrát členové školního Ekotýmu a že to dopadlo na výbornou.

Členům Ekotýmu uvědomění si, jak je těžké zkombinovat výuku na stanovišti pro více dětí různého věku i to, že se musí dobře připravit.

Všem ostatním žákům pak zjištění, že učení může probíhat i jinak než v lavicích, pokud respektují domluvená pravidla.

Tenkrát aneb Výprava proti proudu času

Náš letošní celoroční projekt, se opět prolíná zájmovou činností školní družiny i některými předměty a my si na vlastní kůži můžeme vyzkoušet, jaké to je, vracet se proti proudu času. Po dobu deseti etap podnikáme výpravy do jednoho časového období: do pravěku, do pohádky, za koumáky, do středověku a za indiány.

Asi každý z nás by si v dějinách našel svoje oblíbené období, událost či osobnost. Mnohdy bychom si přáli alespoň na okamžik prožít na vlastní kůži něco z té dávné doby, být u toho, mít možnost něco vidět na vlastní oči. Žádný stroj času však neexistuje a ve skutečnosti se nelze vracet zpět jinak než studiem dějin. Ale komu nechybí představivost a fantazie, ten může podnikat výpravy proti času.

Měsíc padajícího listí jsme prožili v pravěku. Čtením Lovců mamutů i společným vyprávěním jsme se jim tak přiblížili, že nebyl problém vyhloubit v lese jámu na mamuta, kreslit jeskynní malby ohořelým klacíkem či sehrát pantomimou scénky ze života pravěké osady. A že nevíte, co je EKA, EKA? No přeci pravěké počítání do dvou.

Listopadový pohádkový projekt spojený se spaním ve škole byl plný pohádek z českých večerníčků. Večer jsme si četli příběhy z knížek Rumcajs, Bob a Bobek, Pejsek a kočička, Křemílek a Vochomůrka a Krteček. Potom jsme si k nim vymýšleli úkoly, které by se daly plnit s rodiči při setkání na Vánoční den. A druhý den byl plný výtvarky, informatiky i pracovních činností. Vznikly krásné postery plné veselých postaviček, básniček a zajímavostí o autorech či ilustrátorech.

S pohádkami se budete moci potkat i vy, jednak na našem vánočním odpoledni, které připravujeme s dětmi pro rodiče, jednak na tradičním školním plese, který se koná již 17. ledna 2015, tentokrát právě v pohádkovém duchu. Srdečně vás všechny zveme!

Eva Mráček Vysoudilová

Poděkování...

Před nedávnem navštívila naši školu pracovnice mobilního týmu, který provádí monitoring sociální situace obyvatel v daném regionu. Pracovníci tohoto týmu navštěvují starosty obcí a ředitele škol v našem regionu a mapují, jaká je konkrétní situace na konkrétních místech.

Řada otázek se při této návštěvě týkala toho, jaká je spolupráce naší školy s rodiči, zda se zde vyskytují nějaké problémy. A ve chvíli, kdy jsem na tyto otázky začala odpovídat, mi došlo, jak úžasné zázemí v rodinách našich dětí máme. Posuďte sami – naši rodiče navštěvují 100% rodičovské schůzky, a to dokonce i se svými dětmi. Školu navštěvují také ihned, když pocítují nějaký problém nebo když jsou pozváni. 90-95% dětí jezdí každoročně na školu v přírodě, a pokud někdo nejede, jsou důvodem především zdravotní obtíže. 100% dětí jezdí na školní výjezdy, divadla či exkurze. Pokud pořádáme nějakou školní akci, rovněž se můžeme spolehnout nejen na účast dětí, ale také jejich rodinných příslušníků. Pokračovat můžeme velkou, řekla bych masovou pomocí při přípravě školního plesu či obdivuhodnou podporou při zavádění nových metod práce ve výuce českého jazyka a matematiky.

Vždy jsem byla přesvědčena, že výchova a vzdělávání dětí může dobře fungovat tehdy, když všichni aktéři – dítě, rodič a učitel – chtějí něčeho dosáhnout. Stejně tak jsem přesvědčena, že školní práce nemůže přinášet ty správné výsledky, pokud učitel „bojuje“ s dětmi a dokonce i s jejich rodiči – což dobře znám z vyprávění kolegyní z některých škol.

Proto bych chtěla teď, v závěru roku 2014 moc poděkovat vám, vážení rodičové za to, jakou jste pro nás oporou, a pevně věřím, že i my jsme oporou pro vás.

Jménem všech svých kolegyní vám všem přeji krásné a klidné prožití vánočních svátků a šťastné vykročení do Nového roku

Jana Večernice Vondálová

Komunitní škola Hrabová

Vážení spoluobčané, prosinec je měsíc, kdy člověk začíná rekapitulovat, co se za poslední rok událo, co se stalo... Když se nad tím zamyslím, musím konstatovat, že tento rok byl velmi úspěšný a naplněný.

Jen pár vět pro připomenutí, jak Komunitní škola Hrabová přispěla v letošním roce ke společenskému životu obce.

Hned v lednu členové tanečního kurzu pro dospělé obohatili školní ples tanečním vystoupením, v květnu se účastnily děti z tanečního kroužku a břišní tanečnice Mikroregionu Zábřežsko a v červnu se opět nejen dospělí a děti jednotlivých kroužků, ale i celý výbor našeho sdružení zapojil do soutěže Vesnice roku a přispěl tak k jejímu úspěchu - Modré stuze za společenský život.

Environmentální učebna byla vybavena nábytkem a na podzim úspěšně zkolaudována. Může konečně v plné kráse sloužit svému účelu – tzn. vzdělávacím a kulturním aktivitám pro děti i dospělé všech našich škol.

V září opět proběhlo představení činnosti našeho sdružení s ukázkami připravovaných kroužků a kurzů.

Od října jsme otevřeli 6 kroužků pro děti s 60 účastníky a 6 kurzů pro dospělé s 65 účastníky. Je nám trochu líto, že se nám z důvodu malé účasti nepodařilo otevřít například kroužek stolního tenisu, břišních tanců, a sebeobrany pro ženy a dívky.

Závěrem bych ráda poděkovala všem aktivním občanům za jejich připomínky, rady a náměty.

Vážení spoluobčané, přeji vám příjemně prožitý čas adventu, klidné a pohodové prožití svátků vánočních, „bohatého Ježíška“ a šťastný nový rok 2015.

Helena Höchsmannová

JEDNOU BUDEM DÁL

V listopadu si celý národ připomněl 25. výročí sametové revoluce a s ním začátek cesty k demokracii v našem státě. My pamětníci rádi vzpomínáme na první svobodné Vánoce, k nimž národ dostal neskutečně vzácné dárky, jako konec vlády jedné strany, zrušení cenzury médií, volbu prezidenta Havla místo Husáka, návrat mnoha kvalitních lidí z exilu, nové a staronové tváře populárních lidí z let 1968-69 na televizních obrazovkách a na koncertech v přeplněných sálech (Dubček, Kubelík, Kubišová, Landovský, Kryl ad). V biblické řeči se takový zvrat srovnává s vyjitím Izraelců z egyptského otroctví, třeba slovy žalmu: „...tehdy nám bylo jak ve snu. Naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal.“ Většina obyvatel našich zemí, tehdy ještě se Slováky, přijala změny s nepopsatelným nadšením; lidé si byli blízko jako v osmašedesátém, zastavovali se na ulicích, diskutovali, usmívali se na sebe, byli ochotni si pomáhat, vládla důvěra, zpívalo se. A nejednomu z nás vstoupily do očí i slzy, třeba když se zpívala hymna při demonstraci na Letenské pláni. Neoficiální hymnou lidí, kteří „samet“ prožívali jako zázrak osvobození, se stala píseň Jednou budem dál; ta vznikla v šedesátých letech 20. století během protirasistického hnutí amerických černochů vedených pastorem Martinem Lutherem Kingem. Jsme dnes opravdu dál?

Statistiky vypovídají, že si to skoro polovina lidí nemyslí. Zvláště z úst těch starších slyšíme často: Za komunistů bylo líp! Ovšem velká část dnešních skeptiků přivítala Listopad jako skutečné osvobození, tak proč dnes otočili? Nemohou přece nevidět, kolik věcí se kolem nás změnilo k lepšímu! Tváře našich měst a obcí jsou k nepoznání; kdo viděl výstavu o 25 letech samostatné Hrabové, tak ty změny nemůže popřít. „Akce Z“ v bývalém režimu nemohly dosáhnout podobných výsledků, protože disponovaly omezenými financemi. Naše země opravdu nevkvétala, jak řekl Václav Havel v prvním novoročním projevu. Zato současné zdroje, např. z různých grantů na obnovu venkova, dávají obcím nesrovnatelně vyšší prostředky na opravy i nové investice, než tomu bylo dřív. Podstatně se zvýšila životní úroveň většiny obyvatel. Jenom si to porovnejme, jak jsme bydleli dřív a jak bydlíme dnes. Jen si vzpomeňme, jak se před třiceti lety všechno zboží těžko shánělo, kolik času lidé trávili ve frontách. Dnes máme v obchodech tak pestrý výběr zboží, že nevíme, co vybrat; spousty slev a akcí, dovoz až do domu, internetový prodej. Převratně k lepšímu se změnila i doprava, máme neomezené možnosti cestování bez devizových a pasových zábran. A ta obrovská nabídka v kultuře, spolkové činnosti, politické angažovanosti, v možnostech studia doma i v cizině atd.! Přesto je mnoho lidí nespokojených, ba našťvaných, protože si tu svobodu představovali jinak.

Euforie polistopadové doby měla svůj základ právě v nově nabytém pocitu svobody. Jenže sama svoboda nestačí, je zneužitelná. Kdo si poradil v tlačenici, využil svobody k získání přednostního postavení ve společnosti, v neprospěch těch poctivých a „pomalejších“. Z politiky se postupně vytratila většina těch, kdo otevřeně stáli proti totalitě, a odněkud ze zákulisí se nepozorovaně vynořovaly postavy s nejasnou minulostí a ne vždy čistými úmysly. Moc vždycky láká a skoro vždycky korumpuje. A tak se postupem doby vytvořil v mladé demokracii propletenec neviditelných spojů mezi politiky a byznysmeny. Ekonomika se postavila nad politiku a etiku. A to hlavně proto, že se podcenila role spravedlnosti a práva, jež musí vždy bdít nad bezbřehostí svobody. V posledních letech se však začíná dařit rozplétat staré i novější kauzy podnikatelských a bankovních podvodů, i když mnozí zločinci stále unikají spravedlnosti. V naší mladé demokracii dosud chybí potřebná rovnováha tří nezbytných pilířů: svobody, spravedlnosti a etiky. A tak si myslím, že důvod té našťvanosti obyčejných, slušných lidí spočívá právě v poruchách spravedlnosti a mravnosti v našem státě. A k tomu ještě v pocitu, že normální občan s tím stejně nic nenadělá. Sám se tomu pocitu také neubráním. Přesto bych chtěl všechny podobně smýšlející vyzvat, abychom víc využívali zastupitelského systému státní správy, volili ty, kdo si zaslouží důvěru a kontrolovali je, využívali možností mluvit do veřejných věcí, předně ve vlastní obci, ale i

v kraji a parlamentu. Když se ozveme, tak nás třeba někdo nebude mít rád, ale nikdo nás za vyslovení nesouhlasného názoru nezavře ani nám nedá pokutu.

Co jako věřící v demokracii zvláště oceňuji, je svoboda osobního přesvědčení a víry. Postupně se daří bořit hradbu mezi věřícími a nevěřícími nebo jinak věřícími. Učíme se žít v pluralitě politických, kulturních, etnických i náboženských názorů. Jinak smýšlející člověk není už jako dřív ideologický nepřítel, dokonce se může stát užitečným partnerem v rozhovoru a ve společné práci na přípravě nejrůznějších obecních akcí, v občanských sdruženích a spolcích. Chce to ale toleranci, jež předpokládá vzájemné naslouchání. Tak letos před rozsvícením vánočního stromu přišel ze základní školy návrh, aby školní děti a českobratrský sbor zazpívaly společně jednu křesťanskou vánoční písničku. Podařilo se to a nikdo se snad nepohoršil. Spíše nás společný zpěv „Když na světě smutno bylo, že už lásky není, děťátko se narodilo lidem k potěšení“ spojil a vánočně naladil.

Vykročíme tedy do dalšího roku s nadějí, že se věci veřejné budou vyvíjet k lepšímu. Nepůjde to ovšem bez spolupráce co největšího počtu lidí ze širokého občanského spektra a bez kvalitní výchovy dětí a mládeže k demokracii. Už jsme kus správné cesty ušli, a když vydržíme dalších dvacet pět let, tak se ukáže, že jsme v listopadu 1989 nadarmo nezpívali: Jednou budem dál!

S přáním radostných Vánoc a požehnaného nového roku 2015

Jan Hudec, českobratrský farář v Hrabové

Hrabová FC, o.s

Podzimní částí ročníku 2014/2015 vstoupil fotbalový oddíl Hrabová FC již do své historicky 5. sezóny. Změnou pro letošní rok bylo zařazení klubu do soutěže III. třídy skupiny A okresu Šumperk, z důvodu reorganizace oddílů dle místa působnosti.

V prvních utkáních soutěžního ročníku se našim chlapcům dařilo velmi dobře a po několik týdnů se umísťovali na předních místech tabulky. Asi v polovině podzimní části se týmu přestalo dařit a horní příčky tabulky opustil. Jedním z důvodů byla velká marodka a utkání s B týmy mužstev, které ve velké míře nasazovaly, hráče hrající za A tým. Po odehrání všech utkání podzimní části tedy patří fotbalovému oddílu Hrabová FC 5. místo, z celkových 10 mužstev, které se soutěže účastní. V jarní části jistě budou chtít naši chlapci zapracovat na vylepšení těchto pozic a zlepšení výsledků z posledních kol podzimní části.

Velmi si ceníme hojně účasti fanoušku na domácích utkáních a za projevenou podporu všem děkujeme.

Jarní část sezóny 2014/2015 zahájíme 12. 4. 2015 v 16:00 utkáním na domácím hřišti s celkem z Malé Moravy. Již nyní Vás na tento zápas srdečně zveme.

1.	Brníčko	9	6	1	2	29: 10	19		(7)
2.	Lesnice B	9	5	2	2	28: 15	17		(5)
3.	Štíty B	9	5	2	2	22: 14	17		(5)
4.	Rovensko	9	4	3	2	24: 15	15		(0)
5.	Hrabová	9	4	1	4	13: 24	13		(-2)
6.	Bohdíkov B	9	3	3	3	22: 21	12		(0)
7.	Jedlí	9	3	2	4	12: 12	11		(-4)
8.	Malá Morava	9	2	4	3	20: 22	10		(-5)
9.	Ruda B	9	1	4	4	13: 22	7		(-5)
10.	Kamenná	9	1	0	8	9: 37	3		(-12)

Tabulka III. třídy skupiny A okresu Šumperk

Za celý tým **Ing. Michal Sládek** – sekretář klubu

SDH Hrabová

Blíží se konec roku a já bych Vás chtěl ve stručnosti informovat o práci našeho sboru ve druhé polovině tohoto roku.

Tak jak od května začaly hasičské soutěže, jejich poslední tečku za nimi udělalo Finále mistrů 13.9. v Pavlově. Naši muži a ženy se na tuto prestižní soutěž probojovali a to bez větších potíží. Myslím si, že holky a kluci nenechávají nic náhodě a na každou soutěž se připravují. Tato „dřina“ na trénincích potom přináší své ovoce. Reprezentují náš sbor, naši obec a o jejich výkonech se píše i v regionálních novinách. Co si víc přát.

Kluci prolomili smůlu a po třech letech s bramborovou medailí (4. místo) si letos „stoupli na bednu“ s bronzovou medailí. Děvčata rovněž za letošní rok vybojovala bronz. Bohužel naši nejstarší soutěžící, a to veteráni, se do Pavlova nedostali. Chyběl jim jeden jediný bod, ale tak už to ve sportu chodí. I když celý rok také pilně trénovali a nevynechali jedinou soutěž, na finále nepostoupili.

Naši nejmenší hasiči, kterým začala sezona na podzim, si zatím počínají velmi dobře, zejména v kategorii starších žáků. V hasičském Trojboji v Sudkově se v září umístili na 4. místě, na soutěži Závod požárnické všestrannosti, který se konal 19. října u nás v Hrabové, vybojovali 3. místo a teď 6. prosince ze soutěže v Hrabišině, kde se běhala štafeta 8x50m, si dovezli stříbrné medaile.

Všem soutěžícím – děvčatům, klukům, veteránům i mladým hasičům a jejich vedoucím za jejich odvedenou práci děkuji.

11.10. většina našich veteránů odjela do Žadlovic na brokovou střelnici. Pan Jaromír Diblík pro nás domluvil střelbu na asfaltové holuby. I když to nemá s naší „hasičinou“ nic společného, bylo to pro nás a naše manželky příjemné odreagování. Příští rok jedeme znovu!

16. listopadu jsme si udělali výšlap ke sv. Josefu. Opekli jsme si špekáčky a zhodnotili uplynulou sezonu.

21.11. - 23.11. se naši vedoucí mládeže zúčastnili školení v Jánských Koupelích.

6. prosince proběhla na zbrojnici brigáda a to její úklid a pořezání dřeva. Čeká nás zazimování hasičské techniky a 30. prosince zásahová jednotka projde a zkontroluje všechny hydranty v obci.

Závěrem mi dovoluňte, abych Vás všechny pozval na náš hasičský ples, který se bude konat 21. února, popřál Vám krásné a klidné vánoční svátky a v novém roce hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti.

František Breknar
velitel SDH

Sociální a kulturní komise

V neděli 23. listopadu se v klubovně místní sokolovny uskutečnilo tradiční vítání nových občánků. Přivítali jsme 3 chlapce a 7 děvčátek. Děti jsou to nejdražší, co na světě máme. Jsou pokračováním našeho života, ale i budoucností života naší obce. Starosta popřál novým občánkům i jejich rodičům, aby se jim v Hrabové krásně žilo a měli zde domov naplněný láskou a štěstím. Děti dostaly malý dárek a jejich maminky kytíčku.

Slavnostní odpoledne zpestřily svým krásným programem děti z naší školy a školky. Společně s paní učitelkou Jaroslavou Královou přednesly pásmo plné básniček a písniček.

Tento slavnostní den budou rodinám našich nových občánků připomínat i zhotovené fotografie.

Nově narození občanci Hrabové

Veronika Hlavatá	narozena 26. 3. 2014	Liliana Trendlová	narozena 14. 7. 2014
Sebastian Pokorný	narozen 4. 4. 2014	Natálie Vařeková	narozena 31. 7. 2014
David Sehnalík	narozen 10. 4. 2014	Klára Chovanečková	narozena 22. 8. 2014
Julie Potěšilová	narozena 16. 6. 2014	Tomáš Novotný	narozen 11. 9. 2014
Alena Kotková	narozena 12. 7. 2014	Erin Höchsmannová	narozena 12. 9. 2014

V první polovině roku 2015 oslaví své životní jubileum tito naši občané

Hroch Vít	6. ledna	70 let
Palman Milan	4. února	75 let
Pospíšil Milan	6. února	75 let
Houserek František	26. února	75 let
Badal Josef	7. března	85 let
Potěšilová Marie	12. března	88 let
Schubertová Marta	23. března	70 let
Skála Stanislav	30. března	75 let
Havlíčková Ludmila	5. dubna	95 let
Štěpánová Marie	28. dubna	87 let
Jedelský Miroslav	3. května	75 let
Tun Milan	27. května	75 let
Urbášek Miloš	11. června	89 let
Hroch Jan	13. června	87 let
Novotný Vojtěch	16. června	70 let
Pavlík Mojmir	19. června	86 let

Všem jubilantům přejeme do dalších let hodně zdraví, pohody a spokojenosti.

* * * * *

Informace z obecního úřadu:

- Svoz popelnic se uskuteční na 1. svátek vánoční 25.12.2014. Další bude až v novém roce a to 8.1.2015. Následně budou svozy probíhat ve čtrnáctidenní periodě. První svoz plastů bude 13.1.2015 a následně každé 2. úterý v měsíci.
- Dále žádáme občany, aby využívali svozy plastů a nedávali v mezidobí plasty v pytlích vedle kontejnerů. Ty se stávají kořistí volně pobíhajících psů a pracovníci obce to musí uklízet. Vysypte je nebo natlačte do kontejnerů. To samé se stává s papírem a kartonem. Papír pohozený u kontejneru při dešti rozmokne a zase to musí pracovníci obce uklidit. Myslete, prosím, na pořádek.
- Stále více se rozmáhá parkování vozidel na zelených plochách. Snažíme se, aby byla Hrabová co nejkrásnější, ale některým je to jedno. I když mají velké dvory, nebudou se přece namáhat s otvíráním brány. Blíží se zima a možná napadne nečekaně i sníh. Traktor

údržby vyjíždí brzy a zaparkovaná auta jsou velkou překážkou. Mohlo by se stát, že radlicí na odstaveném autě udělá škodu. Parkujte prosím svoje vozidla na vlastních dvorech a pozemcích.

- Máme období vegetačního klidu. Ořežte prosím větve stromů, které přesahují nad cesty, chodníky i nad potok. Ořezané větve můžete i nadále vozit na určené místo pod Hojgrovy. Prosím, jen větve, nedávejte mezi větve zelený odpad. Na jaře bude zase přistaven kontejner.
- **Tříkrálová sbírka** - Tři Králové budou v Hrabové chodit v neděli 4 ledna od 10 hodin.
- **Dovolená** - Od 23.12.2014 do 2.1.2015 bude na obecním úřadě dovolená.

* * * * *

Znáte povinnosti majitele vodovodní přípojky?

Přesné vymezení pojmů a práv stanoví zákon 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích, který jednoznačně určuje vlastnictví, kde již neplatí tradiční představa, že vše po vodoměr patří vodárně (provozovateli). **Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak. Vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci. Opravu a údržbu přípojek:**

- uložených na parcelách **veřejného prostranství zajišťuje provozovatel** (obecní pozemek)
- uložených na parcelách **vlastníka nemovitosti zajišťuje odběratel.**

Je především v zájmu odběratele průběžně zajišťovat viditelnost a dostupnost uzávěru vlastní vodovodní přípojky pro případ nenadálé poruchy. Případné nedostatky je nutné projednat s provozovatelem vodovodu.

Při výměně nebo rekonstrukci přípojek vzniká jiná situace. Jedná-li se o přípojku na veřejném nebo vlastním pozemku, jakékoliv práce s ní spojené hradí vlastník přípojky. Uzavírací ventil umístěný před i za vodoměrem je součástí vodovodní přípojky, jeho výměnu vždy hradí vlastník nemovitosti připojené na vodovod. Odběratel musí umožnit pracovníkům vodáren přístup k vodoměru (při výměnách a odečtech stavů) a chránit vodoměr před poškozením (zvláště v zimě musí být vodoměr ochráněn proti mrazu). Jakýkoliv zásah do vodoměru či plomby je nepřístupný. Na uzávěrech před a za vodoměrem je vhodné provádět pravidelnou údržbu, tj. zhruba jednou za měsíc nenásilně několikrát uzavřít a otevřít ventil (kulový kohout) tak, aby byla zachována funkčnost uzávěru.

Ing. Radomír Pech
N-systémy, s.r.o.

Ceny elektřiny a plynu pro rok 2015

V období, jako každoročně po oznámení výše státem regulovaných cen energií, dochází ke zveřejňování cen dodavatelů. V současné době dodavatelé mění ceny svých produktů libovolně v průběhu roku. Někteří vyčkávají na to, jaké ceny představí konkurence a zveřejní ceny později v prosinci nebo začátkem příštího roku. Zákazníkům s podepsanou smlouvou na dobu určitou se současná změna cen obchodníků netýká. Týká se jich ale zejména předchozí oznámení Energetického regulačního úřadu a to změna regulovaných cen. Regulovaná cena

elektřiny na území ČEZ distribuce, a.s. klesne o 0,4%. Regulovaná část ceny plynu naopak vzroste až o 4,74% podle toho jak je plyn primárně využíván. Největší nárůst zaznamenají domácnosti, které plynem pouze vaří. Na mírném zvýšení regulované části ceny plynu se negativně projevila nadprůměrně teplá zima 2013/2014 a skokové zvýšení cen v rámci tzv. služby flexibility, kde se Energetický regulační úřad obrátil na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže s podezřením na kartelovou dohodu energetických firem. Celkovou cenu za odebranou komoditu však stanoví až konkrétní dodavatelé.

Většina levnějších dodavatelů se snažila pro rok 2015 ještě snížit ceny, a tím zlepšit atraktivitu svých nabídek. I přes devaluaci koruny cena plynu v uplynulém roce klesala, a tak si zřejmě dodavatelé, kteří nabízejí nižší ceny, nebudou tímto krokem snižovat zisk ve srovnání s rokem 2014. Pro nižší ceny plynu jsou nyní předpoklady. Na burzách za poslední tři roky ceny plynu klesají a pokles cen ropy bude mít vliv i na ceny dlouhodobých kontraktů pro dodávky plynu.

U elektřiny vyjadřuje cenové snížení pokles cen na burzách včetně započítání devaluace koruny. Většina dodavatelů, kteří se rozhodli ceny elektřiny snížit, je snížili v mezích, které byly předpovídaný v předcházejících odhadech.

V dnešní době, kdy náklady na energie zabírají podstatnou část výdajů, nelze tyto fakta jen tak přehlížet. Lze říci, že z dlouhodobého hlediska prodělávají právě negativní odběratelé. Jedná se především o zákazníky, kteří využívají základní produktové řady a zůstávají dodavatelům dlouhodobě věrní a většinou ceny energií berou jako nutné zlo. Ti jsou často považováni za skupinu, která bude spokojená s nabídkou a pravděpodobně si nebude na ceny energií stěžovat a svého dodavatele nikdy neopustí. Pro dodavatele to není skupina zákazníků, na které by se vztahovala atraktivní cenová politika. Dalo by se dokonce přehnaně říci, že to je ukazatel toho, jak to dodavatelé se svými věrnými zákazníky myslí.

Změnu dodavatele by měl každý odběratel zvážit alespoň jednou za rok. Jedná se o jedinou možnost jak snížit náklady na energie bez počáteční investice a snížení uživatelského komfortu. Během tohoto procesu nesmí být rozhodující pouze cena za komoditu, ale také cena stálého měsíčního platu a především obchodní podmínky. Ze zásady platí, že fixace není dobré řešení v době klesající ceny. Výsledné rozhodnutí by výhradně mělo vycházet z porovnání trhu, které vzešlo na základě výpočtů a referencí. Pro každý objekt je nutné provést porovnání nové, neboť svým charakterem užívání a spotřebou je každý objekt unikátní, tudíž může být výhodný úplně jiný produkt.

Ing. Pavel Drábek
Energetický konzultant
Optimal-Energy, a.s.